

© Felix Bravde

**concerto
BUDAPEST**

FEHÉR ÉJSZAKA
LUCAS DEBARGUE-GAL

2018. MÁJUS 9. 19.30

MŰPA
BARTÓK BÉLA NEMZETI
HANGVERSENYTEREM

MUSZORGYSZKIJ

Éj a kopár hegyen

PROKOFJEV

II. (g-moll) zongoraverseny, op. 16

1. *Andantino-Allegretto*
2. *Scherzo: Vivace*
3. *Intermezzo: Allegro moderato*
4. *Finale: Allegro tempestoso*

– szünet –

SOSZTAKOVICS

V. (d-moll) szimfónia, op. 47

1. *Moderato-Allegro non troppo*
2. *Allegretto*
3. *Largo*
4. *Allegro non troppo*

Közreműködik: **Lucas Debargue** – zongora

Concerto Budapest

Vezényel: **Keller András**

LUCAS DEBARGUE

A huszonhét esztendőös Lucas Debargue korántsem a szabvány szerinti fiatal zongoravirtuózok közül való. A párizsi születésű művész ugyanis nem zenészcsaládból származik, zongorán csupán 11 éves korában kezdett el játszani, de aztán 15 évesen, megfelelő mentor híján, félbe is hagyta tanulmányait. Tinédzserként basszusgitározott egy rockzenekarban, majd bölcsészdiplomát szerzett, és húszévesen, 2010-ben végre visszatért a zongorázáshoz. 2011-ben lett az orosz zongoraművész és párizsi professzor, Rena Shereshevskaya növendéke. Ennek a máig tartó tanítványi-mentori kapcsolatnak is hála, Debargue nemcsak a 2015-ös nemzetközi Csajkovszkij-verseny negyedik helyezését (és a Moszkvai Zenekritikusok Díját) nyerte el, de a legizgalmasabb fiatal zongoristák egyikének bizonyul a világ nagy koncerttermeiben éppúgy, mint eddigi két lemezfelvételén, melyek a Sony Classical gondozásában jelentek meg.

KELLER ANDRÁS és a CONCERTO BUDAPEST

A Concerto Budapest Magyarország egyik vezető nagyzenekara, történelmi múlttal és a fiatal zenészek dinamizmusával. Nagyívű műsorszerkesztésével elkötelezetten képviseli a progresszív és sokszínű, egyedülálló repertoárt, mely a közkedvelt mesterművektől a legújabb, XXI. századi kortárs darabokig terjed. Vendégei olyan világhírű művészek, mint Gidon Kremer, Gennagyij Rozsgyesztvenszkij, Jevgenyij Koroljov, Boris Berezovsky, Isabelle Faust vagy Sir James Galway. Művészeti igazgatója 2007 óta a Liszt- és Bartók–Pásztory-díjas, érdeemes művész, Keller András, a Keller Quartet alapítója. A világszerte elismert hegedűművész, karmester 2016-tól a prominens, londoni Guildhall School of Music and Drama hegedűprofesszora.

Mogyeszt Petrovics MUSZORGSKIJ *Éj a kopár hegyen*

„A *Boszorkák* – ez a darabom köznapi elnevezése, hogy úgy mondjam, beceneve, valójában *Szentivánéj a kopár hegyen* – mint látja, megkeresztelt darabocská. Ha emlékezetem nem csal, a boszorkák ezen a hegyen gyülekeztek, pletykálkodtak, fondorkodtak, és várták a legnagyobbat – a Sátánt. Megérkezésekor ők, ti. a boszorkák, kört alakítottak a trón körül, amelyen ott trónolt hatalmas kecskebak képében a Legnagyobb, s dicsőítő énekeket énekeltek neki. Amikor a Sátán a boszorkák dicsőítésétől kellőképpen felgerjedt, parancsával megnyitotta a boszorkányszombatot, miközben kiválasztotta a neki tetsző boszorkákat, hogy kedvét lelje bennük. Így is csináltam meg. A címlapon feltüntettem a tartalmat: 1. A boszorkányok gyülekezése, tereferéik, pletykáik, 2. A Sátán érkezése, 3. A Sátán pogány dicsőítése és 4. Boszorkányszombat.” 1867-ben a büszke Muszorgszkij körvonalazta ekképp egy barátjának az *Éj a kopár hegyen* programját, még mit sem sejtve arról, hogy milyen sors is vár majd e műve-re, amelyet (muzsikustársai, főleg Balakirev elégedetlenségét látva) három változatban készített el. Ámde a világ túlnyomórészt csak azért is egy negyedik verzióban, Rimszkij-Korszakov átdolgozásában-hangszerelésében ismeri mindmáig.

Szergej Szergejevics PROKOFJEV II. zongoraverseny

Még hányatottabban alakult Prokofjev második zongoraversenyének sorsa, hiszen e művet szó szerint kétszer kellett megírnia a zeneszerzőnek. Prokofjev, aki egy öngyilkossá lett diáktársa emlékének ajánlotta 1913-ban befejezett g-moll koncertjét, a Szentpétervártól mintegy 30 kilométerre fekvő Pavlovszk városában játszotta először a zongoraversenyt, amely vajmi csekély elismerésre lett a közönség többsége és a korabeli konzervatív kritika körében. „A háztetőn nyávogó macskák hangja is szebb zene” - vélte az egyik bekiabáló jegytulajdonos, míg az egyik fővárosi lap kiküldött munkatársa így írt az ősbemutatóról és a magánszólamot előadó Prokofjevről: „Zongorához ült, s úgy látszott, hogy vagy a billentyűzet leporolásával van elfoglalva, vagy pedig vaktában verdesi a billentyűket, kemény, száraz billentéssel.” A zongoraverseny partitúrája azu-

tán az oroszországi forradalom viszontagságai közepette megsemmisült, így Prokofjev 1923-ban – két évvel *III. zongoraversenyének* megkomponálását követően - az emlékei nyomán rekonstruálta azt. A komponista e fáradtságos munka végeztével úgy érezte, az 1924-ben, Párizsban újra bemutatott versenyművet bízvást nevezhetné akár a negyedik zongoraversenyének is. A *g-moll zongoraverseny* mindazonáltal nemcsak a zeneszerzőnek jelentett hatalmas megterhelést, de egyszersmind roppant kihívást jelent a mű zongoraszólamának előadására vállalkozó mindahány zongorista számára is.

Dmitrij Dmitrijevs SOSZTAKOVICS V. szimfónia

Sorsszimfónia – ha azt halljuk, V. szimfónia, alighanem elsősre ez a szó jut az eszünkbe, s ez voltaképpen nemcsak Beethoven, de Sosztakovics vonatkozó művére is ráillik. Az 1937 novemberében bemutatott Ötödik ugyanis sorsfordító szerepet játszott Sosztakovics életében, megmentve őt a sztálini terrortól. Merthogy a leningrádi ősbemutatót megelőző szűk két év fenyegetően és vészterhesen alakult Sosztakovics számára. 1936 januárjában a pártlap, a Pravda – Sztálin által sugalmazott – goromba szerkesztőségi cikkben rontott neki a *Kisvárosi Lady Macbeth*nek, Sosztakovics visszavonni kényszerült avantgárd *IV. szimfóniáját*, barátai és pártfogói pedig tucatjával váltak a terror áldozataivá. A zeneszerző ebből a helyzetből mentette ki önmagát *V. szimfóniájával*, amely egyszerre felelt meg Sztálin és a Párt szimfonikus zenéről alkotott konzervatív-klasszicizáló elképzeléseinek, valamint Sosztakovics művészi őszinteségének. A közönség által zajos ovációval fogadott szimfónia „üzenete” hivatalosan a lehető legpozitívabb volt, ám a Szolomon Volkov által közreadott, sokat vitatott *Testamentum* alighanem híven idézi a komponista megfogalmazásában a mű valódi programját:

„Olyan az egész, mintha valaki egy nagy bottal a fejünkre verne, és azt mondaná: »A ti dolgotok az, hogy örüljetek« – és akkor nagy nehezen, reszketve felállunk és elkezdünk masírozni, mindvégig azt mormolva magunkban: »A mi dolgunk az, hogy örüljünk.«”

Szöveg: László Ferenc

2018

09 MAY

CONCERTO RUSSO WITH LUCAS DEBARGUE

MUSSORGSKY *Night on Bald Mountain*

PROKOFIEV Piano Concerto No.2 in G minor, Op.16

– *interval* –

SHOSTAKOVICH *Symphony No. 5, Op. 47*

Featuring **Lucas Debargue** piano

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor **András Keller**

This concert programme is characterized by the monopoly of Russian music. Modest Mussorgsky clarified *Night on Bald Mountain* in the same year as the Austro-Hungarian Compromise (1867), and then he shoved the score in the back of a drawer because in its original form it did not meet with the approval of his mentor, Balakirev. The musical witches sabbath later became famous with instrumentalization and arrangements by Rimsky-Korsakov, and to this day the work is largely performed in this variation. Prokofiev's second piano concerto had an even more convoluted fate: the score completed in 1913 was destroyed amidst the turmoil of the Russian Revolution so Prokofiev set about reconstructing it purely from memory in 1923. "The cats on the roof make better music!" is one opinion voiced at its premiere in 1913, although today one can but marvel at this astoundingly difficult work, the soloist of which is French pianist Lucas Debargue born in 1990. The second half of the concert will feature a performance of one of the most enigmatic compositions of the 20th century. Shostakovich's *Symphony No. 5* was written in 1937, shortly after his opera, *Lady Macbeth of the Mtsensk District*, was deemed by official Soviet cultural policy to be an undesirable work. Some believed that with *Symphony No. 5*, Shostakovich had stepped

down the rocky road of 'Socialist realist music' - and indeed the piece did win the approval of Stalinist critics. At the same time, others point to the composition's nuanced and brutally accurate irony, signalling that Shostakovich's works - despite appearances to the contrary - had never been in service of the system. Regardless of whether we accept either argument, or if we believe it is possible for symphonic music to contain political messages at all, there can be no debate about the fact that *Symphony No. 5* is one of the most exciting orchestral compositions of the 20th century.

CONCERTO NYÁRESTEK

SZABADTÉRI KONCERTEK

A PESTI VÁRMEGYEHÁZA DÍSZUDVARÁN

2018. június 28. / július 5. / július 12. csütörtök 20.00

CONCERTO SUMMER NIGHTS

OPEN-AIR CLASSICAL CONCERTS

IN THE COURTYARD OF PEST COUNTY HALL

28 June / 5 July / 12 July 2018 Thursday 20.00

2018

06.28.

07.05.

07.12.

**Concerto
BUDAPEST**
zene szenvedéllyel

www.concertobudapest.hu

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

műpa
Budapest

 inforádió

 Klasszik
rádió 92.1

ORIGO

 PAPANENO